

Sygn. akt II Ca 407/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący Sędzia Sądu Okręgowego Dariusz Iskra (sprawozdawca)

Sędziowie: Sędzia Sądu Okręgowego Dorota Modrzewska-Smyk

Sędzia Sądu Rejonowego Katarzyna Makarzec (delegowana)

Protokolant Starszy sekretarz sądowy Magdalena Deputat

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 roku w Lublinie, na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L.

przeciwko S. A.

o zapłatę kwoty 1155,77 zł z odsetkami ustawowymi:

a) od kwoty 182,04 zł od dnia 8 maja 2015 roku do dnia zapłaty,

b) od kwoty 135,56 zł od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia zapłaty,

c) od kwoty 161,94 zł od dnia 17 października 2015 roku do dnia zapłaty,

d) od kwoty 221,38 zł od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia zapłaty,

e) od kwoty 454,85 zł od dnia 15 marca 2016 roku do dnia zapłaty,

na skutek apelacji pozwanej od wyroku Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie z dnia 11 października 2017 roku, w sprawie (...)

I. oddala apelację;

II. zasądza od S. A. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 135 zł (sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ca 407/18

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 25 kwietnia 2016 roku, wniesionym w tym samym dniu do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie, powód – (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L. wniósł o zasądzenie od pozwanej – S. A. kwoty 1155,77 zł z odsetkami ustawowymi:

a) od kwoty 182,04 zł od dnia 8 maja 2015 roku do dnia zapłaty,

b) od kwoty 135,56 zł od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia zapłaty,

c) od kwoty 161,94 zł od dnia 17 października 2015 roku do dnia zapłaty,

d) od kwoty 221,38 zł od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia zapłaty,

e) od kwoty 454,85 zł od dnia 15 marca 2016 roku do dnia zapłaty

oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu w kwocie 407 zł (k. 2-3v).

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że w dniu 6 listopada 2013 roku strony zawarły umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr UD- (...) do punktu odbioru w budynku mieszkalnym przy ul. (...) w L.. Zgodnie z § 1 ust. 1 oraz § 5 umowy, powód zobowiązał się do świadczenia na rzecz pozwanej usług dystrybucji energii elektrycznej, natomiast pozwana zobowiązała się do zapłaty powodowi wynagrodzenia za świadczone na jego rzecz usługi. W myśl § 2 ust. 4 Załącznika nr 2 do umowy, pozwana wyraziła zgodę na rozliczanie za świadczoną usługę dystrybucji energii elektrycznej w sześciomiesięcznych okresach rozliczeniowych, a płatności w dwumiesięcznych okresach. W dniu 5 sierpnia 2015 roku strony dokonały zmiany powyższego zapisu poprzez przyjęcie, że pozwana będzie rozliczana w dwumiesięcznych okresach rozliczeniowych, a płatności będą dokonywane w dwumiesięcznych okresach. W trakcie trwania umów pozwana nie wywiązała się z obowiązku zapłaty kwoty 182,04 zł, płatnej do dnia 7 maja 2015 roku wynikającej z faktury nr (...) (kwota została zapłacona częściowo), kwoty 135,56 zł z tytułu faktury nr (...), płatnej do dnia 30 czerwca 2015 roku, kwoty 161,94 zł z tytułu faktury nr (...), płatnej do dnia 16 października 2015 roku, kwoty 221,38 zł z tytułu faktury nr (...) płatnej do dnia 6 listopada 2015 roku, kwoty 454,85 zł z tytułu faktury nr (...), płatnej do dnia 14 marca 2016 roku.

*

W dniu 31 maja 2016 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, którym uwzględnił powództwo w całości (k. 36).

*

Od nakazu zapłaty z dnia 31 maja 2016 roku sprzeciw wniosła S. A., zaskarżając nakaz w całości (k. 42-45).

W toku dalszego postępowania pozwana wносиła o oddalenie powództwa (k. 134).

*

Wyrokiem z dnia 11 października 2017 roku Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie zasądził od S. A. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 1155,77 zł, w tym

a) kwotę 182,04 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 8 maja 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

b) kwotę 135,56 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 1 lipca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

c) kwotę 161,94 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 17 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

d) kwotę 221,38 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 7 listopada 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

e) kwotę 454,85 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 15 marca 2016 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądził od S. A. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 1046,04 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazał zwrócić (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 60,60 zł tytułem niewykorzystanej zaliczki (k. 200-201).

÷

W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 6 listopada 2013 roku strony zawarły umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej nr UD (...). Do umowy został dołączony załącznik nr 2 „Warunki dostarczania i odbioru energii elektrycznej do umowy i świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej (dla Odbiorców zakwalifikowanych do V lub VI (do 40 kW) grupy przyłączeniowej”.

Sąd wskazał, że umowa przewidywała sześciomiesięczny cykl rozliczeniowy. Rozliczenia w takim cyklu odbywały się w ten sposób, że wystawiane były dwie faktury szacunkowe, płatne co dwa miesiące, natomiast trzecia faktura wystawiana jest po odczycie zużycia energii i dokonaniu rozliczenia z uwzględnieniem rzeczywiście pobranej za wpływający okres rozliczeniowy energii elektrycznej, a kwotą uiszczoną na podstawie faktur szacunkowych. W przypadku nadpłaty, o ile odbiorca energii nie zażądał zwrotu takiej nadpłaty, była ona uwzględniana w następnym okresie rozliczeniowym.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 4 sierpnia 2015 roku pozwana złożyła wniosek o zmianę umowy poprzez dokonanie zapisu, zgodnie z którym (...) Spółka Akcyjna będzie wystawiała faktury za faktycznie zużytą energię w cyklu dwumiesięcznym na podstawie odczytów licznika zużytej energii.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 5 sierpnia 2015 roku strony zawarły aneks nr (...) do umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej, w którym została dokonana zmiana zapisu § 2 pkt 4 Załącznika nr 2 do umowy nr (...), zgodnie z którym odbiorca jest rozliczany za świadczoną usługę dystrybucji energii elektrycznej w grupie taryfowej G12 w dwumiesięcznych okresach rozliczeniowych. Płatności zostały ustalone w dwumiesięcznych okresach.

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 21 kwietnia 2015 roku pozwanej została wystawiona faktura nr (...) za okres od 21 października 2014 roku do 20 kwietnia 2015 roku, na kwotę 1048,98 zł, z terminem płatności do dnia 7 maja 2015 roku.

W dniu 21 kwietnia 2015 roku została wystawiona faktura nr (...) za okres od 20 kwietnia 2015 roku do dnia 30 czerwca 2015 roku, na kwotę 135,56 zł, z terminem płatności do dnia 30 czerwca 2015 roku.

W dniu 2 października 2015 roku została wystawiona faktura nr (...) za okres od 20 kwietnia 2015 roku do dnia 5 sierpnia 2015 roku, na kwotę 161,94 zł, z terminem płatności do dnia 16 października 2015 roku. Faktura ta uwzględniała należność w kwocie 135,56 zł z faktury częściowej nr (...) i wskazana do zapłaty kwota 161,94 zł stanowiła różnicę pomiędzy kwotą należną a uwzględnioną kwotą 135,56 zł.

W dniu 23 października 2015 roku została wystawiona faktura nr (...) za okres od 5 sierpnia 2015 roku do dnia 21 października 2015 roku, na kwotę 221,38 zł, z terminem płatności do dnia 6 listopada 2015 roku.

W dniu 29 lutego 2016 roku została wystawiona faktura nr (...) za okres od 21 października 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku, na kwotę 454,85 zł, z terminem płatności do dnia 14 marca 2016 roku.

Pozwana nie uregulowała następujących należności: z faktury nr (...) na kwotę 182,04 zł, z faktury (...) na kwotę 135,56 zł, z faktury nr (...) na kwotę 161,94 zł, z faktury nr (...) na kwotę 221,38 zł i z faktury nr (...) na kwotę 454,85 zł. Pismem z dnia 28 listopada 2015 roku powód wezwał pozwaną do uregulowania zaległych należności. Pozwana nie uregulowała powyższych należności. Łączna zaległość pozwanej z tytułu należności wynikających z wymienionych faktur wyniosła 1155,77 zł.

Sąd wskazał dowody, na podstawie których dokonał ustaleń faktycznych w sprawie, i przedstawił swoje stanowisko w zakresie oceny przeprowadzonych dowodów.

Sąd Rejonowy przytoczył treść przepisów art. 451 § 1 i 3 k.c. i wyjaśnił, że powyższe przepisy przewidują pierwszeństwo dłużnika do określenia skutków swego świadczenia. Dla realizacji swego uprawnienia dłużnik powinien oznaczyć zobowiązanie, które spełnia, w sposób umożliwiający jego identyfikację przez wierzyciela, wykluczający możliwość jego nieprawidłowego zarachowania i nie pozostawiający wątpliwości co do tego, że spełniane jest konkretne świadczenie wynikające z danego stosunku prawnego, a w przypadku, gdy świadczenia dłużnika następują za dane okresy czasu – co do okresu, którego świadczenie to dotyczy. W rozpoznawanej sprawie umowa łącząca strony przewidywała sześciomiesięczne, zaś po jej zmianie, od dnia 5 sierpnia 2015 roku – dwumiesięczne okresy rozliczeniowe. Przy tym okresy rozliczeniowe nie pokrywały się z miesiącami kalendarzowymi – żadna z faktur nie wskazywała jako początku okresu rozliczeniowego pierwszego dnia miesiąca, a jako jego końca – ostatniego dnia miesiąca. Wymogu takiego nie zawierała łącząca strony umowa. Pozwana dokonywała wpłat, w których wskazywała poszczególne miesiąca kalendarzowe. Wskazane przez pozwaną okresy czasu nie odpowiadają okresom rozliczeniowym, zaś uiszczone kwoty nie pokrywają się z należnościami wskazanymi na fakturach. Pozwana nie sprecyzowała w tytułach przelewu faktur, na poczet których uiszcza te należności.

Sąd Rejonowy uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie można z przedstawionych przez pozwaną dowodów przelewów wywnioskować, na poczet których świadczeń (za jakie okresy czasu) pozwana uiszczała poszczególne należności. Niewątpliwie jest, że zgodnym zamiarem stron nie było dokonywanie rozliczeń w miesięcznych okresach rozliczeniowych. Wysokość dokonywanych wpłat nie pokrywa się w żaden sposób z kwotami wskazanymi w fakturach. Nie można zatem przyjąć, ażeby pozwana skutecznie skorzystała z uprawnienia przewidzianego w art. 451 § 1 k.c. Tym samym powód zasadnie, w oparciu o art. 451 § 3 k.c., zaliczał dokonywane wpłaty na poczet długu najdawniej wymagalnego.

Sąd Rejonowy wskazał, że dokonane w opinii biegłej wyliczenia wskazują jednoznacznie na istnienie niedopłaty po stronie pozwanej za okres czasu objęty pozwem na łączną kwotę 1155,77 zł. Taką też kwotę należało zasądzić od pozwanej na rzecz powoda.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia w zakresie odsetek za fakt opóźnienia powód wskazał przepisy art. 481 § 1 i 2 k.c.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu Sąd Rejonowy wskazał przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c.

*

Od wyroku z dnia 11 października 2017 roku apelację wniosła S. A., zaskarżając wyrok w całości.

Pozwana zarzuciła:

„1/. nie wyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, wskutek naruszenia przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

a. Art. 328 & 2 kpc przez nie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku. Przy czym wpływ tych naruszeń był taki, że Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie uznał że z dowodów wpłat nie wynika na jakie należności dokonano wpłat.

3/. Sprzeczność istotnych ustaleń Sąd z treścią zebranego w sprawie materiału, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy a mianowicie:

a/. art. 233 & 1 kpc przez dokonanie oceny dowodów:

- w sposób nie wszechstronny z pominięciem wyżej wymienionych dowodów w postaci dokumentów urzędowych, jak dowodów wpłat oraz przyjęcie jako podstawę rozstrzygnięcia dowodu z opinii biegłego.

Uwzględnienie tych dowodów mogło by doprowadzić do zupełnie innej – odmiennej w stosunku do przyjętej przez Sąd oceny pozostałego materiału dowodowego i rozpoznania istoty sprawy.

4/. (...) zarzut nie rozpoznania istoty sprawy w rozumieniu art. 386 & 4 kpc, co polegało na założeniu z góry iż w niniejszym postępowaniu nie ma zastosowania art. 451 & 1 kc i powództwo jest zasadne.

5/. Naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię (art. 3 pkt 12 i 25 lit c Pr. Pocz.)”.

Pozwana wniosła o:

„III. (...) uchylenie zaskarżonego wyroku ze zniesieniem postępowania i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu VIII Wydziałowi Cywilnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania apelacyjnego, ewentualnie – zmianę wyroku – po przeprowadzeniu postępowania dowodowego – i oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od strony powodowej na rzecz pozwanej kosztów postępowania za I instancję.

IV. (...) dopuszczenie dowodów zgłoszonych w trakcie postępowania przed I Instancją na okoliczność sposobu zaksięgowania wpłat.

V. (...) zwolnienie od kosztów sądowych w całości w tym od opłaty od apelacji”¹ (k. 214-218).

÷

W odpowiedzi na apelację (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w L., reprezentowana przez pełnomocnika, wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych (k. 246-251).

÷

Na rozprawie apelacyjnej pełnomocnik pozwanej popierał apelację (k. 262v).

*

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja pozwanej jest bezzasadna i w związku z tym podlega oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że nie jest uzasadniony wniosek pozwanej o uchylenie zaskarżonego wyroku, zniesienie postępowania i przekazanie sprawy „w tym zakresie” Sądowi Rejonowemu Lublin-Zachód w Lublinie do ponownego rozpoznania.

Z przepisów art. 386 § 2 i 4 k.p.c. wynika, że uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji może nastąpić tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania, w razie nierozpoznania przez sąd pierwszej instancji istoty sprawy albo gdy wydanie wyroku wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Dodatkową podstawę prawną uchylenia wyroku stanowi przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., mający zastosowanie w postępowaniu uproszczonym. Przepis ten stanowi, że jeżeli sąd drugiej instancji stwierdzi, że zachodzi naruszenie prawa materialnego, a zgromadzone dowody nie dają wystarczających podstaw do zmiany wyroku, uchyła zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania.

W ocenie Sądu Okręgowego w rozpoznawanej sprawie nie zachodzi żadna ze wskazanych wyżej podstaw uchylenia orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu. Postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością. Sąd ten rozpoznał istotę sprawy, analizując zasadność żądania pozwu z punktu widzenia okoliczności faktycznych przytoczonych jako podstawa faktyczna powództwa i rozpoznając zarzuty podniesione przez pozwaną. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy nie wymaga również przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości, ani też nawet uzupełniania, czy powtarzania postępowania dowodowego.

W rozpoznawanej sprawie nie mógł mieć również zastosowania przepis art. 505¹² § 1 k.p.c., ponieważ sprawa została rozpoznana przez Sąd pierwszej instancji z pominięciem przepisów o postępowaniu uproszczonym.

Jako podstawę faktyczną uzasadniającą uchylenie zaskarżonego wyroku pozwana wskazywała nierozpoznanie istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji. Jak już wyżej wskazano, stanowisko pozwanej w tym zakresie nie jest trafne. W szczególności nie jest uzasadnione twierdzenie pozwanej, że Sąd Rejonowy „z góry założył”, że w rozpoznawanej sprawie nie ma zastosowania przepis art. 451 § 1 k.c. Z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku wynika jednoznacznie, że Sąd Rejonowy nie uznał a priori, że przepis art. 451 § 1 k.c. nie ma zastosowania w rozpoznawanej sprawie. Sąd Rejonowy wskazał natomiast, że ustalenia faktyczne dokonane w sprawie nie uzasadniają zastosowania przepisu art. 451 § 1 k.c. Sąd Rejonowy prawidłowo przyjął bowiem, że treść adnotacji pozwanej na potwierdzeniach wpłat nie pozwala uznać, że pozwana składała skuteczne oświadczenia o wskazaniu, który z kilku długów chce zaspokoić. Sąd Rejonowy szczegółowo uzasadnił swoje stanowisko w tym zakresie.

Należy jedynie dodać, że realizacja uprawnień, o których mowa w przepisach art. 451 § 1 zd. 1 k.c., art. 451 § 1 zd. 2 k.c. i art. 451 § 2 k.c., odpowiednio przez dłużnika i wierzyciela, wymaga po pierwsze złożenia drugiej stronie oświadczenia woli, a po drugie dokładnego oznaczenia w treści złożonego oświadczenia długu, który dłużnik chce zaspokoić, lub odpowiednio długu, na poczet którego wierzyciel chce zaliczyć spełniane przez dłużnika świadczenie.

W stanie faktycznym rozpoznawanej sprawie wierzyciel nie składał dłużnikowi oświadczeń o zaliczeniu spełnianych przez dłużnika świadczeń, a w związku z tym zaistniał stan faktyczny uzasadniający zastosowanie przepisu art. 451 § 3 k.c. Zaliczenie, o którym mowa w powołanym przepisie, następuje z mocy samego prawa w wypadku braku oświadczenia dłużnika lub wierzyciela.

÷

Tylko ubocznie należy wskazać, że nawet gdyby zachodziły podstawy faktyczne uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, to i tak nie byłoby podstaw do zniesienia postępowania w jakiegokolwiek części. Z przepisu art. 386 § 2 k.p.c. wynika, że tylko w razie stwierdzenia nieważności postępowania sąd drugiej instancji uchyla zaskarżony wyrok, znosi postępowanie w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazuje sprawę sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

W rozpoznawanej sprawie postępowanie przed Sądem pierwszej instancji nie jest dotknięte nieważnością.

÷

Nie są uzasadnione pozostałe zarzuty apelacji.

Na wstępie należy wskazać, że Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń w zakresie okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy oraz prawidłowej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Ponowne przytaczanie ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego oraz rozważań w zakresie oceny dowodów jest zbędne.

Nie jest uzasadniony zarzut niewyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

W aktualnym stanie prawnym czynienie Sądowi pierwszej instancji zarzutu niewyjaśnienia wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy należy uznać co do zasady za niedopuszczalne. Przepis art. 3 § 2 zd. 1 k.p.c., który stanowił, że sąd powinien dążyć do wszechstronnego zbadania wszystkich istotnych okoliczności sprawy i do wyjaśnienia rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych, został uchylony z dniem 1 lipca 1996 roku na podstawie art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 1 marca 1996 roku o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189 ze zm.).

Aktualnie to strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody (art. 3 k.p.c.). Do strony należy również określenie rodzaju, zakresu i podstawy faktycznej żądania lub zarzutu.

Tylko w ściśle określonych przez ustawę kategoriach spraw sądowych, w których na sąd został nałożony obowiązek działania w określonym zakresie z urzędu, możliwe jest postawienie sądowi zarzutu, że sąd ten nie wyjaśnił wszystkich okoliczności faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia. Rozpoznawana sprawa do takich spraw jednak nie należy. Ubocznie należy wskazać, że pozwana w rzeczywistości nie precyzuje w apelacji, jakie to okoliczności faktyczne istotne dla rozstrzygnięcia nie zostały wyjaśnione przez Sąd pierwszej instancji.

÷

Odnosząc się do zarzutu naruszenia przepisu art. 328 § 2 k.p.c. w odniesieniu do niewyjaśnienia podstawy prawnej wyroku, należy wskazać, że zarzut ten jest częściowo uzasadniony. Sąd Rejonowy nie wskazał bowiem wszystkich przepisów, które miały zastosowanie do oceny zasadności roszczeń objętych pozwem.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji o żądaniu pozwu stanowiły, oprócz przepisów wskazanych w treści uzasadnienia wyroku, ogólne przepisy Kodeksu cywilnego o wykonywaniu zobowiązań, w szczególności zobowiązań umownych (art. 353 k.c., art. 353¹ k.c., art. 354 § 1 k.c.), szczególne przepisy Kodeksu cywilnego o wykonaniu zobowiązań z umów wzajemnych (art. 487 § 1 k.p.c. i następne) oraz przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2018 r. poz. 755 – tekst jednolity ze zm.) regulujące umowę o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej (art. 5 ust. 1 i 2 ustawy).

÷

Oczywiście bezzasadny jest zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału.

Powyższą ocenę należy uzupełnić o przypomnienie, że zarzut sprzeczności istotnych ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego ma rację bytu wówczas, gdy zachodzi sprzeczność pomiędzy ustaleniami faktycznymi sądu a dowodami, które sąd ten uznał za wiarygodne. W sytuacji, gdy określony dowód czy dowody nie zostały uznane przez sąd za wiarygodne, a strona lub uczestnik postępowania uważa, że ocena ta nie jest trafna i, że dowody te powinny stanowić podstawę ustaleń faktycznych w danej sprawie, podnoszenie zarzutu sprzeczności ustaleń sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego jest bezprzedmiotowe, gdyż sprzeczność taka w rzeczywistości nie zachodzi. W takiej sytuacji zarzuty strony lub uczestnika postępowania powinny dotyczyć przebiegu postępowania dowodowego lub oceny dowodów. W przypadku uznania takich zarzutów za zasadne odmienna ocena materiału dowodowego przez sąd drugiej instancji może prowadzić do odmiennych ustaleń faktycznych niż dokonane przez sąd pierwszej instancji. Odmienne ustalenia faktyczne nie są wówczas wynikiem przyjęcia, że zachodziła sprzeczność pomiędzy zebraniem materiałem a przeprowadzonymi dowodami, ale są konsekwencją uznania za wiarygodne tych dowodów, które nie stanowiły podstawy ustaleń sądu pierwszej instancji, gdyż zostały uznane przez ten sąd za niewiarygodne lub też nie zostały przyjęte za podstawę ustaleń z innych przyczyn.

W rozpoznawanej sprawie pozwana nie wskazuje dowodów uznanych przez Sąd Rejonowy za wiarygodne, z którymi miałyby pozostawać w sprzeczności ustalenia faktyczne.

Pozwana całkowicie błędnie utożsamia przy tym zarzut sprzeczności istotnych ustaleń Sądu pierwszej instancji z treścią zebranego w sprawie materiału z zarzutem niewłaściwej oceny dowodów.

Nie jest uzasadniony zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c.

Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może polegać na błędnym uznaniu, że przeprowadzony w sprawie dowód ma moc dowodową i jest wiarygodny, albo że nie ma mocy dowodowej lub nie jest wiarygodny. Skuteczność zarzutu apelacji naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga spełnienia dwóch przesłanek:

1. Prawidłowe postawienie zarzutu naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów wymaga wskazania dowodu (dowodów), do którego zarzut ten się odnosi².

Ogólne zatem stwierdzenie, że doszło do naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, nie spełnia wymagania sformułowania zarzutu naruszenia ściśle określonego przepisu prawa, w tym wypadku przepisu prawa procesowego³. Naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. może sprowadzić się do zarzutu, że sąd przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej określonych dowodów przekroczył granice swobodnej oceny, dokonując oceny dowolnej, sprzecznej z wymaganiami prawa procesowego, doświadczeniem życiowym oraz regułami logicznego myślenia. Rzeczą strony, która zgłasza taki zarzut, jest wykazanie, że przy ocenie wiarygodności i mocy dowodowej konkretnego dowodu, na podstawie którego sąd dokonał ustalenia faktycznego, przekroczono granice swobodnej oceny dowodów, a nadto iż miało to istotny wpływ na wynik sprawy. Jeżeli wnoszący apelację formułuje zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. uzasadniając go tym, że zachodzi sprzeczność ustaleń z treścią materiału dowodowego, to taki zarzut nie można uznać za uzasadniony⁴.

2. Postawienie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. nie może polegać tylko na przedstawieniu własnej, korzystnej dla skarżącego, opartej na własnej ocenie materiału dowodowego, wersji zdarzeń. Konieczne jest natomiast, przy posłużeniu się argumentami wyłącznie jurydycznymi, wykazywanie, że wskazane w art. 233 § 1 k.p.c. kryteria oceny wiarygodności i mocy dowodów zostały naruszone, co miało wpływ na wynik sprawy⁵.

Jeżeli sąd odwoławczy stwierdzi, że z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadził wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena sądu nie narusza reguł swobodnej oceny dowodów (art. 233 § 1 k.p.c.) i nie może być uznana za nietrafną, choćby w równym stopniu, na podstawie tego materiału dowodowego, dawały się wysnuć wnioski odmienne. Ocena dowodów przeprowadzona przez sąd może być natomiast skutecznie podważona, jako nieodpowiadająca wyrażonej w art. 233 § 1 k.p.c. tak zwanej zasadzie swobodnej oceny dowodów, tylko w przypadku, gdy sąd wyprowadza z zgromadzonego materiału dowodowego wnioski sprzeczne z zasadami logiki lub zasadami doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych. Uprawnienie sądu drugiej instancji do dokonania odmiennych ustaleń bez ponowienia dowodów z zeznań świadków, czy też z przesłuchania stron, jest dopuszczalne i uzasadnione, ale w szczególności wówczas, gdy dowody te mają jednoznaczną wymowę, a ocena sądu pierwszej instancji jest oczywiście błędna. Same, nawet poważne, wątpliwości co do trafności oceny dokonanej przez Sąd pierwszej instancji, jeżeli tylko nie wykroczyła ona poza granice zakreślone w art. 233 § 1 k.p.c., nie powinny stwarzać podstawy do zajęcia przez Sąd drugiej instancji odmiennego stanowiska⁶.

Skarżąca nie przytoczyła w apelacji ani dowodów, których dotyczy zarzut naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów, ani też nie wskazała, jakie kryteria oceny tych dowodów zostały naruszone. Apelacja pozwanej nie zawiera w ogóle wskazania, w czym miałyby się wyrażać wadliwa ocena zebranego materiału dowodowego i w ogóle nie odnosi się do oceny dowodów przedstawionej przez Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Pozwana nie wskazuje nawet, jakim dowodom Sąd pierwszej instancji powinien jej zdaniem dać wiarę, a jakim odmówić wiarygodności i mocy dowodowej. Uzasadnia to uznanie zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. za nieuzasadniony.

÷

Oczywiście bezzasadny jest zarzut przytoczony w punkcie „II. 5/.” części wstępnej apelacji. Sąd Rejonowy nie dokonywał wykładni przepisów art. 3 pkt 12, 25 i 29 lit. c) ustawy z dnia 23 listopada 2012 roku – Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 2188 – tekst jednolity ze zm.), ponieważ przepisy te nie miały zastosowania w rozpoznawanej sprawie i nie stanowiły podstawy prawnej rozstrzygnięcia Sądu pierwszej instancji.

Z przepisu art. 454 § 1 zd. 2 k.c. wynika, że świadczenie pieniężne powinno być spełnione w miejscu zamieszkania lub w siedzibie wierzyciela w chwili spełnienia świadczenia.

Jeżeli spełnienie świadczenia pieniężnego następuje w formie bezgotówkowej na rachunek bankowy wierzyciela, chwilą spełnienia świadczenia przez dłużnika jest chwila uznania rachunku bankowego wierzyciela, nie zaś chwila obciążenia rachunku bankowego dłużnika. Taka sama sytuacja zachodzi wówczas, gdy przy spełnieniu świadczenia na rzecz wierzyciela dłużnik korzysta z usług operatora pocztowego, który po przyjęciu kwoty świadczenia od dłużnika dokonuje następnie przelewu tej kwoty ze swojego rachunku bankowego (czyli rachunku operatora) na rachunek bankowy dłużnika. Spełnienie świadczenia na rzecz oznaczonego wierzyciela nastąpi dopiero z chwilą uznania rachunku bankowego tego wierzyciela, niezależnie od chwili, w jakiej dłużnik dokonał wpłaty gotówkowej w placówce pocztowej operatora.

W stosunkach cywilnoprawnych do spełniania przez dłużników świadczeń pieniężnych na rachunek bankowy wierzyciela nie mają w ogóle zastosowania zasady uiszczania na rzecz Skarbu Państwa należności z tytułu kosztów sądowych w sprawie cywilnej. Kwestia ta jest na tyle oczywista, że nie wymaga bliższego wyjaśnienia.

*

Mając na uwadze powyższe rozważania, należało oddalić apelację, jako bezzasadną.

*

Na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. zasądza od S. A. na rzecz (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w L. kwotę 135 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania odwoławczego.

W związku z tym, że apelacja pozwanej została oddalona w całości, pozwana jest stroną przegrywającą sprawę w całości w postępowaniu odwoławczym. Pozwana powinna zatem zwrócić powodowi koszty poniesione przez powoda w postępowaniu odwoławczym. Koszty te obejmują wynagrodzenie pełnomocnika procesowego powoda, ustalone według stawki minimalnej na podstawie § 2 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 265 – tekst jednolity)

*

Z tych wszystkich względów i na podstawie powołanych wyżej przepisów Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.

Dorota Modrzewska-Smyk Dariusz Iskra Katarzyna Makarzec

1 Przytoczono dosłowne brzmienie zarzutów i wniosków apelacyjnych, z zachowaniem zastosowanej przez pozwaną pisowni i interpunkcji.

2 Wyrok SN z dnia 28 kwietnia 2004 roku, V CK 398/03, Lex nr 174215; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 237/00, Lex nr 52528; wyrok SN z dnia 5 lipca 2000 roku, I CKN 291/00, Lex nr 303349; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622.

3 Wyrok SN z dnia 24 czerwca 2008 roku, I PK 295/07, Lex nr 496401.

4 Wyrok SN z dnia 15 września 2005 roku, II CK 59/05, Lex nr 385605; wyrok SN z dnia 18 stycznia 2002 r., I CKN 132/01, Lex nr 53144.

5 Wyrok SN z dnia 16 grudnia 2005 roku, III CK 314/05, Lex nr 172176; wyrok SN z dnia 18 czerwca 2004 roku, II CK 369/03, Lex nr 174131; wyrok SN z dnia 15 kwietnia 2004 roku, IV CK 274/03, Lex nr 164852; wyrok SN z dnia 25 listopada 2003 roku, II CK 293/02, Lex nr 151622; wyrok SN z dnia 23 stycznia 2003 roku, II CKN 1335/00,

Lex nr 439181; wyrok SN z dnia 27 września 2002 roku, IV CKN 1316/00, Lex nr 80273; postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 roku, IV CKN 970/00, Lex nr 52753; wyrok SN z dnia 12 kwietnia 2001 roku, II CKN 588/99, Lex nr 52347; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 czerwca 2008 roku, I ACa 180/08, Lex nr 468598, OSA 2009/6/55; Wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 21 maja 2008 roku, I ACa 953/07, Lex nr 466440; wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 10 lipca 2008 roku, VI ACa 306/08, Lex nr 504047; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 14 maja 2008 roku, I ACa 328/08 Lex nr 466423; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 9 kwietnia 2008 roku, I ACa 205/08, Lex nr 465086; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30 stycznia 2008 roku, I ACa 1040/07, Lex nr 466431; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 lutego 2007 roku, I ACa 1053/06, Lex nr 298433; wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 27 kwietnia 2006 roku, I ACa 1303/05, Lex nr 214251; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 stycznia 2006 roku, I ACa 1609/05, Lex nr 189371.

6 Wyrok SN z dnia 21 października 2005 roku, III CK 73/05, Lex nr 187032.